

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

м. Київ, майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: вул. Шота Руставелі, 39-41, Київ 01601
тел. (044) 289-09-93, факс (044) 289-55-80, 289-66-07
E-mail: fpsu@fpsu.org.ua, код ЄДРПОУ 00014479

14.10.2016 № 05/01-27/1039

На № _____ від _____

Членським організаціям ФПУ

Членам Міжвідомчої робочої групи з опрацювання пропозицій щодо перегляду ціни на природний газ (за списком)

Про роз'яснення НКРЕКП щодо підвищення тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води

Шановні колеги!

Федерація профспілок України листом від 05.08.2016 № 05/01-16/820 звернулася до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП) щодо перегляду тарифів на послуги опалення та гарячого водопостачання для потреб населення та скасування дії постанови НКРЕКП від 09.06.2016 № 1101.

Інформуємо, що у відповідь на вказане звернення НКРЕКП листом від 03.10.2016 № 10326/18.4.2/7-16 надало свої роз'яснення з зазначених питань (копія листа додається).

Зокрема, НКРЕКП зазначає, що рівень тарифів на теплову енергію безпосередньо залежить від ціни природного газу, а до складу структури тарифів на централізоване опалення та централізоване постачання гарячої води включається собівартість теплової енергії, врахована у встановлених тарифах на теплову енергію для потреб населення.

У діючих з 01.07.2016 тарифах питома вага витрат на паливо у собівартості теплової енергії для потреб населення **складає близько 84%**, витрат на оплату праці з нарахуванням – 7%, витрат на електроенергію - 5%, решти витрат собівартості – 4%.

Крім того, НКРЕКП звертає увагу, що органи місцевого самоврядування, які відповідно до вимог Законів України «Про житлово-комунальні послуги», «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про тепlopостачання» наділені повноваженнями, зокрема щодо затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, погодження норм споживання та

якості житлово-комунальних послуг, погодження інвестиційних програм, погодження температурних графіків роботи теплових мереж, розгляду і узгодження планів підприємств, установ та організацій, що не належить до комунальної власності відповідних територіальних громад, здійснення яких може викликати негативні соціальні, демографічні, екологічні та інші наслідки, мають безпосередній вплив на показники структури тарифів на теплову енергію і послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води й відповідно розмір самого тарифу.

Додаток: на 5 арк.

З повагою
Заступник Голови ФПУ

О.О. Шубін

и

УКРАЇНА

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс:(044)277-30-47,тел. 454-48-27

03.10.2016 № 10326/18.4.2/7-16
на № 05/01-16/820

Александрова О.М.

Федерація професійних спілок України

Вул. Шота Руставелі, 39-41,
м. Київ, 01601

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Комісія), розглянула лист Федерації професійних спілок України від 05.08.2016 № 05/01-16/820 щодо підвищення тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню, та, в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до статті 19 Конституції органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Статтею 120 Конституції визначено, що організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України.

Так, відповідно до статті 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» ціни/тарифи на комунальні послуги та послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій формуються і затверджуються центральними органами виконавчої влади, національними комісіями, що здійснюють державне регулювання у відповідних сферах, та органами місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень, визначених законом.

Статтею 2 Закону України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» визначено, що порядок організації діяльності Комісії визначається Законом України «Про природні монополії».

Згідно із статтею 6 Закону України «Про державне регулювання у сфері житлово-комунальних послуг» та Положенням про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженим Указом Президента України від 10.09.2014 № 715 (далі – Положення), НКРЕКП, відповідно до покладених на неї завдань, встановлює тарифи на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких здійснюється НКРЕКП.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» державна політика у сфері житлово-комунальних послуг базується на опозиціях

Базується на опозиціях
УКРАЇНИ
ВХ № 3957/01-16
" 11 " 10 2016 р.

забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, на умовах самофінансування та досягнення рівня економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво, а також регулювання цін/тарифів на житлово-комунальні послуги.

Статтею 10 Закону України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та статтею 20 Закону України «Про теплопостачання» визначено, що тарифи на комунальні послуги суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках повинні забезпечувати відшкодування всіх економічно обґрунтованих планованих витрат на їх виробництво з урахуванням планованого прибутку. Встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги нижче розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво не допускається.

Таким чином, встановлення економічно обґрунтованих тарифів на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води на рівні, який покриває всі витрати в собівартості цих послуг, є вимогою чинного законодавства.

Діючи до 01.07.2016 року тарифи на теплову енергію та послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води для ліцензіатів НКРЕКП формувалися (розраховувались) ліцензіатами відповідно до вимог Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869, яким було визначено, що структуру тарифів становлять складові економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із провадженням у планованому періоді певного виду ліцензованої діяльності, які групуються за статтями, визначеними уповноваженими органами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, що затверджені Мінфіном, та складові планованого прибутку, на основі яких розраховуються та встановлюються тарифи.

На сьогодні, механізм формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які є ліцензіатами НКРЕКП, що провадять або мають намір провадити господарську діяльність з виробництва теплової енергії, її транспортування магістральними і місцевими (розподільними) тепловими мережами та постачання, надання послуг з централізованого опалення і постачання гарячої води, визначено Порядком формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води (далі – Порядок), затвердженим постановою НКРЕКП від 24.03.2016 № 377 (zareestrovano Міністерстві юстиції України 09 червня 2016 р. за № 835/28965).

Відповідно до Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії здійснюється ліцензіатами відповідно до річних планів її виробництва, транспортування та постачання, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат і втрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, а також витрат і втрат, визначених відповідно до інших встановлених уповноваженим органом методик (порядків), з урахуванням ставок податків і зборів, чинних або прогнозованих цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

Водночас, слід зауважити, що рівень тарифів на теплову енергію безпосередньо залежить від ціни природного газу, а до складу структури тарифів на централізоване опалення та централізоване постачання гарячої води включається собівартість теплової енергії, врахована у встановлених тарифах на теплову енергію для потреб населення.

Так, питома вага витрат на природний газ собівартості теплової енергії для потреб населення, *у діючих до 01.07.2016* тарифах, становила близько 75 %, витрат на оплату праці з нарахуваннями – 12 %, витрат на електроенергію – 7 %, решти витрат собівартості – 6 %.

Вимогами статті 15 Закону України «Про тепlopостачання» визначено, що державне регулювання діяльності у сфері тепlopостачання провадиться, зокрема, у формі регулювання тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії з урахуванням змін цін на енергоносії та інших витрат. Статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що у разі зміни протягом строку дії цін/тарифів обсягу окремих складових економічно обґрунтованих витрат з причин, які не залежать від виконавця/виробника, зокрема, збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, виконавці/виробники *проводять коригування встановлених цін/тарифів на житлово-комунальні послуги і подають на затвердження до органу, уповноваженого здійснювати встановлення таких цін/тарифів.*

З початку 2016 року Урядом України та Верховною Радою України було прийнято ряд змін до чинного законодавства України, які, разом з ціновими коливаннями (змiнами) на ринку природного газу, суттєво вплинули на рівень тарифів на теплову енергію.

Зокрема, постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2016 року № 315 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2015 р. № 758» з 1 травня 2016 року ціна, за якою НАК «Нафтогаз України» постачає природний газ для виробництва теплової енергії з метою надання послуг з опалення та постачання гарячої води населенню встановлена на рівні 4942 грн за 1000 куб. метрів (без ПДВ). З урахуванням тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу ціна природного газу становить 5674,7 грн за 1000 куб. метрів (без ПДВ).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» встановлено у 2016 році мінімальну заробітну плату у місячному розмірі на рівні з 1 січня – 1378 грн, з 1 травня - 1450 грн, з 1 грудня – 1550 грн.

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» внесені зміни до частини п'ятої статті 8 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», відповідно до яких для платників податків з 1 січня 2016 року зменшено розмір ЄСВ до 22 %.

Так, питома вага витрат на паливо у собівартості теплової енергії для потреб населення (*у діючих з 01.07.2016 тарифах*) складає близько 84 %, витрат на оплату праці з нарахуваннями – 7 %, витрат на електроенергію – 5 %, решти витрат собівартості – 4 %.

При цьому, слід зазначити, що пунктом 4.3. Процедури встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, затвердженою постановою Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 20.06.2014 № 766 (зарєстровано в Міністерстві юстиції України 17 липня 2014 р. за № 828/25605) (*діяла на момент прийняття постанови НКРЕКП від 09.06.2016 № 1101*) визначено, що підставою для зміни тарифів за ініціативою Комісії можуть бути такі обставини, зокрема, обставини, які зазначені в підпунктах 1, 3 пункту 4.2 цього розділу, а саме: зміна обсягів надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, урахуваних при встановленні діючих тарифів, більше ніж на 15%, зміна у структурі

опалювального житлового фонду більше ніж на 15%; зміна протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із наданням послуг централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, з причин, які не залежать від виконавця послуг, зокрема збільшення або зменшення ставок податків і зборів, розмірів мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, якщо це в сукупності призводить до зміни тарифів більше ніж на 2% від встановленого рівня.

Таким чином, у зв'язку із прийняттям Кабінетом Міністрів України та Верховною радою України протягом 2016 року змін до чинного законодавства, які мали суттєвий вплив на рівень тарифів на теплову енергію, та з метою приведення витрат на паливо, електроенергію, покупну теплову енергію, собівартості виробництва теплової енергії власних ТЕЦ, ТЕС, КГУ, АЕС, витрат на оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи у структурі тарифів на теплову енергію у відповідність до встановлених законодавством норм, НКРЕКП на відкритому засіданні 5 травня 2016 року прийнято рішення, зокрема про *схвалення та оприлюднення на офіційному сайті НКРЕКП тарифів зі структурою:*

- на теплову енергію для потреб населення;
- на послуги з централізованого опалення і централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню.

У частині забезпечення відкритості процесу встановлення тарифів НКРЕКП зобов'язує ліцензіатів повідомляти органи місцевого самоврядування та громадськість про зміну тарифів. Крім того, при визначенні дати набрання чинності постанов НКРЕКП про встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги, відповідно до частини шостої статті 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», у разі зміни цін/тарифів на житлово-комунальні послуги виконавець/виробник не менше ніж за 15 днів до введення їх у дію повідомляє про це споживачів з посиланням на рішення відповідних органів.

На виконання частини третьої статті 15 Закону «Про доступ до публічної інформації», у зв'язку із схваленням тарифів на послуги з централізованого опалення і централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню, *12 травня 2016 року на офіційному сайті НКРЕКП, зокрема були оприлюднені проект постанови НКРЕКП «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 31 березня 2015 року № 1171», проекти постанов про встановлення тарифів на теплову енергію для потреб населення зі структурами тарифів.*

Станом на 08 червня 2016 року зауважень, пропозицій щодо рівнів тарифів на теплову енергію для потреб населення, тарифів на послуги з централізованого опалення і централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню, та тарифів на послугу з централізованого постачання гарячої води для потреб управителів багатоквартирних будинків до НКРЕКП не надходило.

Разом з тим, на офіційному сайті НКРЕКП було оприлюднено презентацію «Крок на зустріч до прозорості і доступності сприйняття тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води», якою доступно, з прикладами розрахунків кожної складової тарифів, з посиланням на нормативні документи викладено методику формування тарифів на теплову енергію.

Після оприлюднення, схвалені 05.05.2016 тарифи на теплову енергію для потреб населення та на послуги з централізованого опалення і централізованого постачання

гарячої води, що надаються населенню, було затверджено на відкритому засіданні НКРЕКП 09.06.2016.

Зокрема, тарифи на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню, затверджені постановою НКРЕКП від 09.06.2016 № 1101 «Про внесення змін до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 31 березня 2015 року № 1171» (zareestrovano в Мін'юсті України 23.06.2016 за № 887/29017) набрали чинності з 01.07.2016, з дня їх офіційного опублікування в Офіційному віснику України від 01.07.2016 № 49.

З огляду на викладене, НКРЕКП, керуючись вимогами чинного законодавства та повноваженнями, визначеними Положенням, встановлює економічно обґрунтовані тарифи на теплову енергію та комунальні послуги для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких здійснюється НКРЕКП.

Водночас, слід зазначити, що органи місцевого самоврядування, які відповідно до вимог Законів України «Про житлово-комунальні послуги», «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про теплопостачання» наділені повноваженнями, зокрема щодо затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, погодження інвестиційних програм, погодження температурних графіків роботи теплових мереж, розгляду і узгодження планів підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, здійснення яких може викликати негативні соціальні, демографічні, екологічні та інші наслідки, мають безпосередній вплив на показники структури тарифів на теплову енергію і послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води й відповідно розмір самого тарифу.

Водночас повідомляємо, що статтею 4 Закону України «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення» визначено, що державні органи, до повноважень яких віднесено встановлення цін/тарифів у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення, забезпечують доступ споживачів до видів інформації, зазначених у пунктах 1, 2, 5-8, 12, 14 частини першої статті 1 цього Закону, шляхом її розміщення на своїх офіційних веб-сайтах у мережі Інтернет, у засобах масової інформації.

На виконання вимог зазначеного закону постанови НКРЕКП про встановлення тарифів на теплову енергію та комунальні послуги для населення оприлюднено на офіційному сайті НКРЕКП за адресою: www.nerc.gov.ua (Головна сторінка/Документи/Постанови/2014 року/2015 року/2016 року).

Крім того, інформація щодо розміру зазначених тарифів, структура, динаміка та прогноз їх зміни із обґрунтуванням таких змін розташована на головній сторінці офіційного сайту НКРЕКП у розділі «ТЕПЛО» та знаходиться у вільному доступі.

Член Комісії

Р. Машляківський